

В. К. Чумаченко

Міллер Олександр Олександрович

МІЛЛЕР Олександр Олександрович (27. 08(08. 09). 1875, Луганськ – 12. 01. 1935, м. Караганда, Казахстан) – археолог, етнограф. Брат М. Міллера. Дійсний член Рос. геогр. товариства. Закін. Новочеркас. кадет. корпус (Росія, 1893), Микол. кадет. училище (С.-Петербург, 1896). Студював антропологію, історію, етнографію та археологію в Антропол. школі при Париз. антропол. товаристві та Рос. вищій школі сусп. наук у А. де Мортільє, Ф. Вовка, Г. Обермайєра, М. Ковалевського та І. Мечникова. 1902–04 здійснив перші самот. археол. розкопки курганів на тер. Донської обл. 1903 обраний чл. франц. Доістор. товариства. 1905 повернувся до Росії. Від 1906 – позаштат. співроб., від 1908 – хранитель, 1918–22 – зав. етногр. відділу, водночас 1919–21 – директор Рос. музею у С.-Петербурзі. Збирав етногр. матеріал, вивчав особливості організації музей. справи у країнах Скандинавії, Франції та Німеччині. Досліджував археол. пам'ятки у гирлі Дону, 1909–14 – некрополь скіф. часу в станиці Єлизаветівська, очолював Пн.-Кавказ. і Таман. археол. експедиції. 1933 заарешт. і засудж. до 5-ти р. таборів із заміною на заслання у Казахстан, однак згодом опинився у карагандин. таборі, де помер. Реабіліт. 1956. Осн. погляди щодо організації археол. дослідж. виклав у пр. «Археологическая разведка», що вийшла друком 1935 у Ленінграді після смерті автора. Серед учнів – М. Артамонов, Б. Деген-Ковалевський, С. Замятнін, А. Іссен, Т. Книпович, Є. Кричевський, А. Круглов, Т. Пассек. Архів М. зберігається в Інституті історії матеріал. культури РАН (С.-Петербург).

Основні праці

Археологические изыскания в окрестностях Таганрога. К., 1903; Прошлое и настоящее Сеистана. С.-Петербург, 1907; Козацкие пояса. Х., 1910; Лотос в малорусском орнаменте // Тр. 4-го Археол. съезда в Чернигове. Москва, 1911. Т. 3; Музейная мебель и ее оборудование. Ленинград, 1925; Изобразительное искусство тюркских народов // Тюрколог. съезд. Баку, 1926; Элементы «неба» в вещественных памятниках // Из истории докапиталист. формаций. Москва; Ленинград, 1933.

Рекомендована література

1. Решетов А. Александр Алексан-дрович Миллер – выдающийся археолог, этнограф и музеевед // Интеграция археол. и этногр. исследований: Сб. науч. тр. Омск, 2001;
2. Алекшин В. Алек-сандр Александрович Миллер, исследователь древних и традиционных культур Кавказа // Кавказ как связующее звено между Восточной Европой и Передним Востоком: диалог культур, культура диалога (к 140-летию А. Миллера): Мат. междунар. науч. конф. и Гумбольдт-лектория 5–8 окт. 2015 года. С.-Петербург, 2015.

Бібліографічний опис:

Міллер Олександр Олександрович / В. К. Чумаченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-67641>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).